

Metodologija¹ koriščenja sredstev v okviru Razvojnega stebra stabilnega financiranja – RSF-O Kmetijskega inštituta Slovenije

Ljubljana, december 2023

¹ dopolnjena (april, 2024)

1. Pravne podlage

- Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21); 17., 20. in 22. člen
- UREDBA o financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz Proračuna Republike Slovenije, (Uradni list RS, št. 35/22, 144/22 in 79/23), 10. člen
- Splošni akt o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 87/22 z dne 24. 6. 2022, popr. z dne 29. 7. 2022), 28. člen
- Pravilnik o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti na Kmetijskem inštitutu Slovenije (sprejet na seji UO KIS 12. sep. 2022), 21. člen

2. Izhodišča

Razvojni steber financiranja (RSF-O) je namenjen spodbujanju razvoja znanstvenoraziskovalne in infrastrukturne dejavnosti, in sicer z vidikov kakovosti, ustvarjalnosti in inovativnosti, internacionalizacije, odprtosti ter prenosa znanja in sodelovanja z okoljem, ki pripomorejo k doseganju ciljev in rezultatov ter izvajanju ukrepov ali nalog s področja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, opredeljenih v strateških dokumentih Republike Slovenije in Evropske unije ob upoštevanju poslanstva in strategije KIS.

Posebna pozornost bo v tem sklopu namenjena raziskavam novih obetajočih ali interdisciplinarnih področij, raziskavam, iz katerih se lahko razvije nov program in raziskovalcem na začetku kariere.

Delitev sredstev RSF-O bo potekala na podlagi odprtega internega poziva. Prispele vloge bodo ocenjene in izbrane na podlagi rezultata evalvacije v okviru razpoložljivih sredstev.

Izhodišče za pripravo tega dokumenta so dolgoročni cilji Kmetijskega inštituta Slovenije, opredeljeni v strateškem dokumentu: »Program izvajanja stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti v obdobju 2022 do 2027, sprejetim septembra 2022.

Ključni dolgoročni cilji

KIS izvaja znanstveno-raziskovalno delo na različnih področjih rastlinske pridelave, semenarstva, živinoreje, sadjarstva in vinogradništva varstva rastlin, kmetijske tehnike in energetike, ekonomike kmetijstva ter vplivov kmetijstva na okolje.

Dolgoročni cilji, katerih izvajanje lahko podpremo s sredstvi RSF-O, so:

Ključni dolgoročni cilji

Vzpodbujanje kvalitetnega znanstveno-raziskovalnega dela, spodbujanje inovativnosti, objavljane vplivnih znanstvenih prispevkov, patentiranje naprav/postopkov/metod, vzgoja novih sort kmetijskih rastlin, dinamično odzivanje na aktualne težave/izzive in razmere v kmetijstvu, s poudarkom na varstvu okolja in prilagajanju podnebnim spremembam idr.;

Krepitev človeških virov za doseganje znanstvene odličnosti;

Krepitev znanj in človeških virov na aktualnih področjih z raziskovalci; na začetku kariere

Trajna skrb za vzdrževanje in izboljšanje kakovostne raziskovalne infrastrukture in opreme v okviru Infrastrukturnega programa (IP);

Intenziviranje (so)delovanja v domačem in mednarodnem raziskovalnem prostoru (raziskovalni projekti in programi) predvsem v kmetijskih, okoljskih, naravovarstvenih ter izobraževalnih projektih in programih;

Krepitev sodelovanja z domačimi in tujimi raziskovalnimi in izobraževalnimi institucijami, ministrstvi nevladnimi organizacijami ter gospodarstvom.

Ključna področja delovanja

Ključna področja, na katerih želimo poglobiti znanja in pridobiti dodatne reference in kompetence, so naslednja:

- Temeljne raziskave in znanja, ki prispevajo k razvoju, reševanju težav in boljšemu stanju na področju kmetijstva, okolja in hrane.
- Aplikativne raziskave in znanja s širšega področja kmetijstva, okolja in hrane.

Nekatera trenutno pereča in aktualna področja so:

- Prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam in podpora pri blaženju posledic podnebnih sprememb.
- Vrednotenje in zagotavljanje biotske in genske pestrosti kot podlage za prilagajanje kmetijskih ekosistemov na podnebne spremembe.
- Varstvo rastlin ob vse pogostejših ekstremnih vremenskih dogodkih in povečanih pojavih tujerodnih organizmov z razvojem in implementacijo najsodobnejših diagnostičnih metod.
- Razvoj in uvajanje najsodobnejših metod dela pri spremljanju kakovosti hrane in stanja kmetijskih ekosistemov.

- Digitalizacija in robotizacija na širšem področju kmetijstva, hrane in varovanja okolja.
- Metode selekcije in tehnologije v živinoreji.
- Izkoriščanje in vrednotenje ekosistemskih opravevalcev.
- Vplivi gospodarjenja s kmetijskimi ekosistemi na biotsko pestrost.
- Ekološka povezljivost in zelena infrastruktura v kmetijski krajini.

RSF-O v strateških dokumentih KIS

Sredstva RSF-O bodo na KIS namenjena financiranju spodbujanja razvoja znanstveno-raziskovalne in infrastrukturne dejavnosti. Pri razporejanju sredstev bomo upoštevali predvsem vidike kakovosti, ustvarjalnosti in inovativnosti, internacionalizacije, odprtosti ter prenosa znanja.

Razvojne aktivnosti bodo pripomogle k doseganju razvojnih ciljev in rezultatov ter izvajanju ukrepov ali nalog s področja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, opredeljenih v strateških dokumentih države in EU, ob upoštevanju poslanstva in vizije KIS.

Delitev sredstev RSF-O poteka v skladu z razvojnimi prioritetami, glede na doseganje kazalnikov razvojnih ciljev in skladno z vzpostavitvijo notranjega sistema razvojnih projektov. Prioriteto bodo imele vsebine, ki naslavljajo odlično znanost na ključnih področjih delovanja KIS.

Del sredstev RSF-O bomo namenili za raziskave in razvoj ključnih in aktualnih področij, del sredstev pa bo namenjen tudi razvoju nove raziskovalne infrastrukture. Raziskovalna oprema bo podpirala razvoj raziskav na identificiranih strateških razvojnih področjih.

3. Aktivnosti v RSF-O

V okviru RSF-O bodo financirane naslednje aktivnosti:

1. Izboljšanje odličnosti aktualnih področij ter usposobljenosti in kompetenc zaposlenih
2. Razvoj novih področij
3. Intenziviranje mednarodnega sodelovanja
4. Razvoj raziskovalne infrastrukture
5. Inovacije, razvoj patentov ter novih sort

Okvirna razporeditev sredstev:

Aktivnost	% sredstev RSF-O
Izboljšanje odličnosti aktualnih področij in usposobljenosti ter kompetenc zaposlenih	45
Razvoj novih področij	25
Intenziviranje mednarodnega sodelovanja	10
Razvoj raziskovalne infrastrukture	10
Inovacije, razvoj patentov ter novih sort	10

4. Aktivnosti in njihove značilnosti, kriteriji, dinamika in pričakovani rezultati

Izboljšanje odličnosti aktualnih področij in usposobljenosti ter kompetenc zaposlenih

Cilji: Omogočiti znanstveni preboj in spodbuditi razvoj obstoječih aktualnih področij. Omogočiti karierni razvoj raziskovalcev in okrepiti mednarodno mobilnost.

Oblika: Interni raziskovalni projekti praviloma do 1 leta, izjemoma do 2 let in praviloma v obsegu do 1FTE/letno. Mobilnost raziskovalcev KIS za različne namene raziskovalnega dela (priprave za prijavo mednarodnih projektov, obisk tuje institucije z namenom skupnega raziskovalnega dela, seznanitve in priučitve nove metode s ciljem vpeljave na KIS, priprave skupne objave ipd.). Skupinska ali individualna izobraževanja; Sobotno leto; Raziskovalni obiski v tujini; Organizacija znanstvenih srečanj; Študijske obveznosti doktorandom. Usposabljanja in izobraževanja doktorskih in podoktorskih raziskovalcev.

Kriterij: Izbere se projekte, ki pokrivajo aktualna področja, pri tem se prednostno upošteva kakovosti, ustvarjalnosti in inovativnosti, internacionalizacije, odprtosti ter prenosa znanja in sodelovanja s širšim okoljem. Prijavitelji lahko kandidirajo tudi s projekti, ki so bili odlično ocenjeni na raznih razpisih, pa ne izbrani v financiranje in to v vlogi posebej obrazložijo (npr. ARIS razpis, ocena nad 90%).

Predviden rezultat: V prvem petletnem obdobju načrtujemo vsaj 5 projektov, predvsem pa povečanje kompetenc kadra; števila gostovanj, objav, implementacije novih metod, izobraževanj, organizacije srečanj, večja usposobljenost za uspešno prijavo projektov.

Razvoj novih področij

Cilj: Omogočiti znanstveni preboj in spodbuditi razvoj novih aktualnih področij.

Oblika: Interni raziskovalni projekti praviloma do 1 leta, izjemoma do 2 let in praviloma v obsegu do 1FTE/letno.

Kriterij: Izberejo se projekti, ki pokrivajo področja, ki jih na KIS vsebinsko še ne pokrivamo in so praviloma komplementarna vsebinam, ki jih na KIS izvajamo. Pri izboru se ob oceni relevantnosti področja prednostno upošteva kriterije kakovosti, ustvarjalnosti in inovativnosti, internacionalizacije, odprtosti ter prenosa znanja in sodelovanja z širšim okoljem.

Predviden rezultat: V prvem petletnem obdobju načrtujemo do 2 projekta.

Intenziviranje mednarodnega sodelovanja

Cilj: Okrepiti vpetost KIS v evropski raziskovalni prostor in širši mednarodni prostor ter spodbuditi vrhunske mednarodno priznane raziskovalne rezultate.

Oblika: Financira se:

- Prijava ERC projektov: ure za prijavitelje (največ 0,3 FT na prijavo) in stroški obiska tujih institucij (do največ dvakrat cca 14 dni) ter zunanjih sodelavcev (strokovna pomoč pri prijavi);
- Prijava Horizon Europe mednarodnih projektov v vlogi koordinatorja: ure za prijavitelje (največ 0,3 FTE na prijavo) in stroški obiska tujih institucij (do največ dvakrat cca 3-4 dni) ter stroški zunanjih sodelavcev (strokovna pomoč pri prijavi);
- Obiski (do 1 leta) uveljavljenih raziskovalcev/strokovnjakov iz tujine;

Kriterij: Financirajo se stroški obiskov (potni stroški) naših sodelavcev v tujini in kratki obiski uveljavljenih tujih raziskovalcev pri nas.

Predviden rezultat: Prijava ERC ali Horizon projekta v vlogi koordinatorja (vsaj 1 v 5-letnem obdobju), povečanje mobilnosti raziskovalcev, obiski tujih strokovnjakov na KIS in obiski naših sodelavcev v tujini.

Razvoj raziskovalne infrastrukture

Cilj: Izboljševanje pogojev za raziskovalno delo in zagotavljanje lastne infrastrukturne zmogljivosti v podporo raziskovalnemu delu.

Oblika: Financira se izboljšanje opremljenosti laboratorijev in eksperimentalnih objektov, nakup različnih orodij in opreme, ki podpirajo različne raziskovalne aktivnosti .

Kriterij: Prednost imajo projekti, ki predstavljajo oziroma prispevajo k znanstvenemu preboju na novih oziroma aktualnih področjih in potrebujejo najsodobnejšo laboratorijsko opremo, orodja za digitalni prehod, robotizacijo in razvoj umetne inteligence v kmetijstvu ter omogočajo dolgoročnost raziskav in imajo sinergijski učinek z obstoječimi ali že načrtovanimi aktivnostmi.

Predviden rezultat: Nakup opreme in materialov, ki so usklajeni s programi ter podpirajo razvoj raziskav na identificiranih strateških razvojnih področjih.

Inovacije, razvoj patentov ter novih sort

Cilj: Omogočiti in spodbuditi inovacijsko dejavnost in razvoj patentov in novih sort.

Oblika: Financira se lahko:

- Inovacijska dejavnost posameznikov ali skupine raziskovalcev;
- Razvoj patenta in stroški prijave patenta;
- Promocija inovacij in patentov.

Kriterij: Prednost imajo aktivnosti, ki imajo inovacijski potencial, ideje za patente in nove sorte, pri čemer morajo biti predlogi/aktivnosti/projekti že dovolj izoblikovani in imeti potencial.

Predviden rezultat: javno predstavljena inovacija; prijava patenta; prijava sorte

5. Izbor aktivnosti/projektov

Direktor ob podpori finančno-računovodske službe določi skupna razpoložljiva sredstva za RSF-O za naslednje leto.

Interni poziv se izvede do 30.9. tekočega leta za naslednje leto. Za leto 2024 se izjemoma poziv izvede do 31.12.2023.

Kandidati morajo oddati vloge na obrazcu, ki je sestavni del te metodologije, do najpozneje 15. novembra tekočega leta za naslednje leto. Za leto 2024 se izjemoma zbira prijave do 15. februarja 2024.

Prispele vloge pregledajo vodje PS in predsednik ZS ter skupaj pripravijo predlog za obravnavo na Delovni skupini za stabilno financiranje. Po potrebi se lahko v procesu izbora imenuje interne in/ali zunanje ocenjevalce, ki v roku 30 dni ocenijo predloge in podajo svoje mnenje.

Rezultati morajo biti znani najkasneje do 31. decembra tekočega leta za naslednje leto. Za leto 2024 bodo rezultati znani najkasneje do 31. marca. 2024.

Dokončen predlog za financiranje RSF-O odobri direktor ob predhodni pridobitvi mnenja ZS KIS.

Predlagatelj aktivnosti financirane iz RSF je dolžan pripraviti poročilo (vmesno ali končno) o poteku aktivnosti vsakih 6 mesecev in ga posredovati na ZS. Obrazec za poročanje je sestavni del te metodologije.

Prejemniki financiranja ne morejo kandidirati/sodelovati pri pozivu, dokler tekoči projekt ni zaključen in pozitivno ocenjen.

6. Posodabljanje metodologije

Vsako leto ZS KIS metodologijo obravnava in predlaga spremembe, v kolikor se pokažejo določene pomanjkljivosti ali nove potrebe.

Ocenjevalni pravilnik

Vsaka vloga oz. predlog se oceni na osnovi kriterijev Odličnost, Učinek (KPI) in Izvedljivost. Vsak od teh kriterijev se oceni na skali 1-5 točk na pol točke natančno, minimalni prag za vsak kriterij je 3, skupni prag pa 10 točk. Vloge, ki ne dosežejo praga 3 točk za kriterij in 10 točk skupaj se zavrže. Predlogi z istim številom točk, ki imajo višjo oceno po kriteriju Odličnost imajo prednost. Vsako vlogo ocenijo najmanj 3 ocenjevalci.

Kriterij Odličnost

- Jasnost in ustreznost ciljev ter ambicioznost predloga. Ali so cilji predloga ustrezni, pomembni za temo? Ali so jasni, merljivi, preverljivi in realno dosegljivi?

Kriterij Učinek

- Kakšna je pomembnost rezultatov projekta? Ali so načini za doseganje učinkov ustrezni? Kakšen vpliv bo imel predlog za razvoj odlične znanosti na KIS, ter ali naslavlja ustrezne deležnike (znanstveno in strokovno javnost), uporabnike ter družbo nasploh? So cilji realno dosegljivi?

Kriterij Izvedljivost

- Ali je predlagana metodologija kredibilna in realistična? Ali je predlog finančno učinkovit in rezultati dosegljivi, finančni opis/razrez ustrezen in dovolj natančen. Kakovost in učinkovitost opisa izvedbe predloga, ocena tveganj (npr. če potrebne opreme ni na KIS), kompetence, predlagateljev, komplementarnost predlagateljev, v primeru nakupa opreme, ali je predlagana oprema že opredeljena v planu investicij oddelka/KIS.

Ožja skupina za izbor (vodje PS KIS in predsednik ZS KIS) rangirajo vloge glede na ocene in pripravijo predlog izbranih projektov. Usklajen ocenjevalni list z oceno in komentarji je po sprejetem sklepu direktorja dostopen prijavitelju. Prijavitelji nimajo možnosti pritožbe na oceno oziroma izbor, razen če gre za očitno procesno napako.

POROČILO O POTEKU RSF AKTIVNOSTI

- a) Vmesno
- b) Zaključno

(Ustrezno obkroži; v kolikor je poročilo vmesno navedite tudi obdobje)

PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

A.	Naslov:
B.	Predlagatelj oz. vodilni raziskovalec:

REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

Poročilo o realizaciji dela oz. ciljev raziskovalnega projekta
--

Ocena stopnje realizacije zastavljenih ciljev

Najpomembnejši dosežki* (glede na predvidene ključne cilje):
--

*pri vseh publikacijah obvezno navesti vir financiranja (RSF KIS)

Finančno poročilo (opis upravičenosti porabe sredstev):
